<u>الم</u>

ים) [נייני ונמן ימנונון, כם [ניינ זרע בית], ג) [נייל לפונה], ד) [לקמן עא:], ה) [כתובות

קיא. לקמן עא. ע"שן, ו) יבמות

הפיסחח. ט) כתובות כד:.

י) [בדפו"ר: הכהן. ועי" רש"ש], כ) [ל"ל ולתומים],

מ) יבמות סח: פז. כתובות כה..

() [בע"י: דמכל לדדיה סתם

כתיב ועלית], ס ["יתירא"

וינאון, פ) ומדרש תהלים

מומור הלו, ע"שו, ל) ובדפו"ר:

סביבותיהם], ק) [נחתיה ח, ט], ר) [דפירקין ה"א], ש) [ויקרא

כבו. מ) ויבמוח טל ט"בו.

ל) [וע"ע חוס' יבמות פו ע"ב], ד"ה ומבנין, ב) [במהרש"ח:

מוסף רש"י

אשר העלה וגו׳ ומכל

אשו העלה הגור ומכל הארצות אשר הדחתים שם. וישנו על אדמחס,

שמע מינה דאדמתם גבוה מכל הארצות, דכתיב העלה (סנהדרין פו). כל הארצות

עיסה לארץ ישראל. כל הארנות הרי הן אנל בכל

ביטו לאון ישואל. ככל הארלות הרי הן אלל בבל כעיסה המעורבת, שאין ניכר

נה מה נמוכה, כך כל המשפחות ספק (כתובות

המשפחות ספק (בתובות קיא.). כעיסה שהיא מעורנת,

ובשם כ' משה מרומ"ט שמעתי

עיסה כפסולת ענבים שנסחט

משקה שלהם (לקמן עא.). גדולה חזקה. שאין ב"ד יכולין להוליא דבר מחזקמו

ובמהרש"א:

ד"ה ונוני. דבשלמא], ג) ני דריע],

. ולמן שמו. ע שן, ד) יבמות ד) [ל"ל אל אהוא], [מהרש"ל מוחק כל

ובכת"י נוסף: אכלון,

ו א ב מיי׳ פ״כ מהל׳ איסורי ביאה הל׳

סלכה ז:

תורה אור השלם 1. כּי יִפּלֵא ממּךּ דַבר

י בּ יִבְּעִיר בּייבְּן דְּיַּ לַמִּשְׁפָּט בֵּין דְּם לְדָם בֵּין דִּין לְדִין וּבֵין נָגַע לְנָגַע דִּבְרֵי ריבת בִּשְעֶרִיךְ וִקַמְתָּ וִעֶלִיתָ אָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֶיף בּוֹ: דברים יז ח אֱלֹהֶיףְ בּּוֹ: דברים יו ח 2. לְבַן הַנָּה יָמִים בָּאִים נְאָם יִי ְלָא יֹאמְרוּ עוֹד חִי יִי ְאֲשֶׁר הָעֵלְה אָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַאֶרֶץ מִצְרָיִם: בִּי אִם חִי יִי מַאֶרֶץ מִצְרָיִם: בִּי אִם חִי יִי אָשֶׁר הָעֶלְה וַאֲשֶׁר הַבִּיא אֶת זֶרע בַּית יִשְׂרָאַל מֵאָרֶץ צְפוֹנָה וִמִּכֵּל הָאַרְצוֹת אֲשֶׁר ירמיה הכל יוּבְּן בוּוּ נְבְּטָּ הַדְּחָתִּים שְׁם וְיָשְׁבוּ עַל אַדְמָתָם: ירמיהו כג ז - ח 3. וָאֶקְבָּצֵם אֶל הַנְּהָר הַבָּא ג. זְּעֶּקְבְּבֵּב עָּר נְבְּיֶהְ נִיבְּר אֶל אָהְוֹא וְנְּחֲנָה שְׁם יְמִים שְׁלשָׁה וְאָבִינָה בְּעָם וּבַכּהַנִים וּמִבְּנֵי לַוִי לֹא עזרא ח טו ְּנֶבְאַתִּי שְׁם: 4. וַיֵּשְׁבוּ הַנ שָם: עווא זו טו זבו הַכּהָנִים וְהַלְּוִיִם הָעָם וְהַמְּשׁרְרִים ----וְהַשְּׁתֵינִים וְהַבְּּתִינִים בְּעָרֵיהָם וְכָל יִשְׂרָאֵל בְּעָרַיהָם: עזרא ב ע בְּיָנֵ יֶהָ: 5. וּמִבְּנֵי הַבּּהֲנִים בְּנֵי חֲבִיֶּה בְּנִי הַקּוֹץ בְּנֵי בִרְזֹלִי אֲשֶׁר לְקַח מִבְּנוֹת בַּרְזַלִי הַגִּלְעָדִי אָשֶׁה וַיִּקְרָא עַל שְׁמָם: אֵלֶה בִּקְשׁוּ בְּתָבָם הַמִּתְיִחְשִׁים וְלֹא נִמְצָאוּ וַיְגֹאֲלוּ מִן יָרָגְּלוֹּ מָן הַבְּהָנְה: וַיֹּאמֶר הַתִּרְשְׁתָא לְהָם אֲשֶׁר לֹא יֹאבְלוּ מִקְּדָש הַקָּדְשִׁים עַד עמד בֹּהַן לְאוּרִים וּלְתָמִים:

שווא ב ... 6. וְכָל זְר לֹא יֹאכָל קֹדֶשׁ. תושב כֹּהַן וְשָׁכִיר לֹא יֹאכָל תושב בוון וְשְּׁכִיוּ לֹא ֹאבָּל לָדֶשׁ: ויקרא כב י 7. וּבַת בֹּהֵן בִּי תִהְיֶה לְאִישׁ ור הוא בּתְרוּמַת הַקְּרְשִׁים לא תאבַל: ויקרא כב יב

הנהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה עד עמוד וכו' דאורים ותומים. נ"ב עי' בסוטה דף מח ע"ב:

מוסף תוספות

א. שכיון שאבד כתב היחוס שלהם נודע פסולם לכל וקלא אית להו וליכא למיחש בהו.

תום' ר"י הזקן

גמ". גדולה חזקה. כלומר ראוי לסמוך עליה. כתבם המתיחסים. כתב היחס. התרשתא. הוא נחמיה כן התרשתא. הוא נחמיה בן חכליה. ובתלמוד ירושלמי נמצא על שם שהיה משקה למלך התירו לו יינם של עובדי כוכבים לשתות לכך . נקרא התרשתא. עד עמוד הכהן. כלומר עד שיתברר, כהן בתו, וכיון שראו אותם אוכלים בתרומה ישא כהן

בכל מקום: אף כאן כו'. אלמא מדכתיב ויגואלו שמע מינה נתחללו מן הכהונה והיינו חללים: ולמ"ד. במסכת כתובות (דף כד:): מעלין מסרומה ליוחסין. הרואה כהן אוכל בתרומה במקומו אין לריך לבדוק אחריו ביוחסין ונושא כהן בתו הני כיון דאכלי בתרומה אתי לאסוקינהו שני. בקדשי הגבול. תרומה. ואמאי לא חש לה נחמיה דלא לאסוקינהו: שאני הסם דריע חוקסייהו. לא אינטריך למיחש להאי דכיון דשאר כהנים אוכלים בקדשי ויגואלו. ויתחלצו מן הכהונה, המקדש והם נגואלו מהם הורע חזקתם ויש בהם היכר ולא אתי לאסוקינהו: ואלא. כיון דליכא למגזר מידי מאי גדולה חזקה דאמר

> בתם, ונמצא שנושא בת חלל. ריע חזקייהו. פיר״ש י דשאר כהנים אוכלים בקדשי והעיקר שלא מצאו כתב יחוסם כמו שכתבנו בכתובות

אולי צ"ל דלא אכלי רק קדשים דרבנו (ד"ו).

ז ג מיי׳ פ״ו מהלכות תרומות היו קלולי בהונות ואינם ראויים לשורר שירה של דוכן »: שאני התם דריע חזקתייהו. פי׳ בקונטרס במה שאין אוכלין בקדשים ולא נהירא דמכל מקום איכא למיחש דילמא

ומכני לוי לא מצאתי שם. וא"ת והא אמרי׳ במתניתין עשרה יוחסין

עלו מבבל וקא חשיב לוים ויש לומר דכל הלוים שעלו עמו

אתו לאסוקינהו מתרומה לקדשים ומקדשים ליוחסין ונראה לפרש דריע חזקתייהו לפי שבקשו כתב יחוסם ולא מלאוא:

[ואלא מאי גדולה חזקה. כ) נשלמא למ״ד אין מעלין היינו גדולה חזקה דאף

ע"ג דהוי לן למיגזר דילמא אתי לאסוקינהו ליוחסין דהא לית ליה ⁽²⁾ ריע חזקתייהו אפ"ה לא גזרי׳ אלא למ"ד מעלין דאית ליה סברא דריע חזקתייהו מאי גדולה חזקה הא דלא גורינן הכא משום דריע חזקתייהו. ת"ין:

ידברי ריבות בשעריך וקמת ועלית אלא ארץ ישראל גבוה מכל ארצות מגלן דכתיב בלכן הנה ימים באים נאם ה' ⁶לא יאמר עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים כי אם חי ה' אשר העלה ואשר הביא את ישבני ישראל מארץ יצפון ומכל הארצות אשר הדחתים שם מאי איריא דתני עלו מבבל נתני עלו לארץ ישראל מסייע ליה לרבי אלעזר דאמר ייר' אלעזר לא עלה עזרא מכבל עד שעשאה כסולת נקיה ועלה

אין איתמר אביי אמר עלו מאיליהם תנן ורבא אמר העלום תנן וקמיפלגי בדרבי אלעזר דאמר רבי אלעזר לא עלה עזרא מבבל עד שעשאה כסולת נקיה ועלה אביי לית ליה דרבי אלעזר רבא אית ליה דרבי אלעזר איבעית אימא דכולי עלמא אית להו דרבי אלעזר והכא בהא קא מיפלגי מר סבר אפרושי אפרושינהו ומנפשייהו סליקו ומר סבר בעל כרחייהן אסוקינהו בשלמא למאן דאמר עלו היינו דאמר רב יהודה אמר שמואל ∞כל ארצות עיםה לארץ ישראל וארץ ישראל עיםה לבבל אלא למ"ד העלום מידע ידעינהו נהי דידעי לההוא דרא לדרא אחריני לא ידעי יבשלמא למאן דאמר עלו היינו דכתיב יואקבצם אל הנהר הבא "על אחוה ונחנה שם ימים שלשה ואבינה בעם ובכהנים ומבני לוי לא מצאתי שם אלא למאן דאמר העלום הא מיוהר זהירי נהי דאיזהור בפסולים בכשירים לא איזרהור: כהני לויי וישראלי: מגלן דסליקו דכתיב יוישבו הכהנים והלוים ומן העם והמשוררים והשוערים והנתינים בעריהם וכל ישראל בעריהם: ®חללי גירי וחרורי: חללי מנלן ®דתניא ר' יוםי אומר גדולה חזקה שנא' זומבני הכהנים בני חביה בני הקוץ בני ברזילי אשר לקח מבנְות ברזילי הגלעָדי אשה ויקרא על שמם אלה בקשו כתבם המתייחשים ולא נמצאו ויגואלו מן הכהונה ויאמר התרשתא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמוד יכהן לאורים יותומים ואמר להם הרי אתם בחזקתָכם במה הייתם אוכָלים בגולה בקדשי הגבול אף כאָן נמי בקדשי הגבול ולמאן דאמר "מעלים מתרומה ליוחסין הני דאכול בתרומה אתו לאסוקינהו שאני התם דריע חזקתייהו ואלא מאי גדולה חזקה דמעיקרא אכול בתרומה דרבגן ולבסוף אכול בתרומה דאורייתא ואיבעית אימא לעולם השתא נמי בדרבנן אכול בדאורייתא לא אכול יוכי מסקינן מתרומה ליוחסין מראורייתא מדרבנן לא מסקינן אי הכי מאי גדולה חזקה דמעיקרא ליכא למיגזר משום תרומה דאורייתא לבסוף אף ע"ג דאיכא למיגזר משום תרומה דאורייתא בדרבנן אכול בדאורייתא לא אכול והכתיב ויאמר התרשתא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים בקדש הקדשים הוא דלא יאכל הא כל מידי ניכול הכי קאמר לא מידי דמיקרי קדש ולא מידי דמיקרי קדשים לא מידי דמיקרי קדש דכתיב יוכל זר לא יאכל קדש ולא מידי דמיקרי קדשים דאמר קרא יובת כהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל ייואמר מר יבמורם מן הקדשים

של עזרא לנקות את בבל נתכוון לפי שראה אותם שנתערבו בהן וראה שהיו חכמי הדור עולין עמו ואין עוד בבבל שיתעסק לבדוק בהן לייחסן עמד והפריש פסוליהן והוליכן עמו והדור שראו הפרשתם הכירו בהם ולא חשש שיתערבו בהן אלו הפסוליו העולים ולדורות הבאים נמי

דברי ריבות בשעריך וקמת ועלית וגו'. מכאן שהמקדש גבוה מכל

ארץ ישראל דכל לדדיה סתם יוכתב ועלית: אשר העלה ואשר הביא

אם בני ישראל מארן לפון. דהיינו בבל ומכל הארלות אשר הדחתים

לישנא ם יתירא לאשמועינן שכל עלמו

שם וכתיב אשר העלה: מסייע ליה לרבי אלעזר. דנקט תנא דידן

כיון דחמר מר (לקמן דף עו:) לשכת הגזית היתה שם ששם היו יושבים מייחסי כהונה ולויה בכל יום מיזהר זהירי בפסולי: העלום. על כרחם: אפרושי אפרושינהו. ומתוך שהופרשו הכירו בהם אנשי מקומם וידעו שלא יתערבו עוד בהם: ומנפשייהו סליקו. לארץ ישראל שלא יכירו בהם: בשלמה למ"ד. שעלו מחיליהם ולח הכירו בהם העולים עמהם כל כך היינו דארץ ישראל עיסה לבבל ספק יחוס הוא אצל בבל שנעשית בבל כסולת נקיה ובני ארץ ישראל לא הכירום כל כך ויש שנדבקו עמהם: עיסה. ספק עירובין כעיסה זו שמערבין בה שחור מים וקמח מלח וסובין: כל הארצות עיסה. פסולת אצל ארץ ישראל לפי שבני ארץ ישראל עסוקין לבדוק ביוחסים לפי שהכהנים מלויים שם: וארץ ישראל עיסה לבבל. שעורה הפרישם ש וינה משם: הלה למ"ד העלום חנן. הואיל ובעל כרחם העלום עם אלו יצא קול פסול עליהם והכל ידעו בפסולן ומהרו בהם כל העולים: ואבינה בעם. מי היה ומי לא היה ש"מ לא ידע עורא מי עלה עמו ומי לא עלה עמו וסבור שהיו שם לוים כשרים ולא מלא ראויים לעבודה אלא מאותן שקלצו בהונות ידיהם בשיניהם ואמרו איך נשיר את שיר ה' וגו' במזמור על נהרות בבל (תהלים קלו) שאמר להם נבוכד נלר שירו לנו משיר ליון עמדו וקללו בהונות ידיהם בשיניהם ואמרו לו איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר לא נשיר לא נאמר אלא איך נשיר אין לנו במה למשמש בנימי הכנורות יי מאותן עלו ומן הכשרים לא מלא לפי שהיו יושבים בבבל בשלוה והעולים בירושלים היו בעוני ובטורח המלאכה ובאימת כל ⁶ סביבותיה והנך לויי דקתני מתניתין מהנך דלא חזו לעבודה היו: **מזהר זהירי בהו**. יודע היה מי עלה ומי לא עלה: גדולה חוקה. יש לסמוך עליה יפה: בקשו לסבם המחייחשים. כתב יחוסם: הסרשתא. נחמיה בן

יכולין להוליה דבר מחזקתו (כתובות כד:). בקשו כתבם המתייחשים. שיהו כהנים המתיים, לפי שהתחתנו כהנים כשרים, לפי שהתחתנו כהנים בגולה בגויי הארץ וילדו להם בנים כדכתיב בספר עזרא, והם חללים, הולרכו הנולדים להתייחם כשעלו מן הגולה לשרת בבנין שני (שם). ריגואלו. נפסלו מלשון (מלאכי א) לחס מגואל (כתובות שם). התרשתא. כול נחמים בו (שם. ועי' נחמיה ח)**. עד עמוד** כהן לאורים ותומים. כלדס שאומר לחבירו עד שיבא המשיח, דאורים ותומים לא הוו במקדש שני כדאמרינן בסדר מח:). מקדש הקדשים. דוקא מקדשי המקדש פסלינהו אבל מרומה שהיו רגילין בה בגולה לא אסר עלייהו משום דהוחזקו . נה (כתובות שם). בהדשי בגבולין חוץ למקדש ולירושלים (שם). מאי גדולה חזקה. דקאמר ר' יוסי, למה לנו לחוש להשבית חוקתם כי מה יש לחוש לבמלה מחח בה). בתרומה דרבנן. שהרי נגולה היו שאין שם תרומה מן החורה. דכל חלוה שהיא חלויה (שם). השתא נמי בדרבנן אכול. תרומת פירות החילו זירק, בדאורייתא. דגן מירוש זילהר, לא אכול. ומשום זילהר, לא וילהר, לא אכול. ומשום הכי לא קשיא למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין, דכי מסקינן ליוחסין מתרומה דאורייתא כר וווווו). דאיכא למיגזר משום תרומה דאורייתא. שהרי לארן גאו ומלויה שם תרומה גמורה דאורייתא. מה שלא פן יאכילום בה (שם). לא מידי דמיקרי קדש. מרומה (שם). דכתיב וכ

לא יאכל קדש. בתרומה משתעי, דכתיב בפרשה לעיל מיניה ובא השמש וטהר ואחר ביבתות בהעול (שם). ולא במידי דמיקרי קדשים. אפילו חזה ושוק של שלמים הנאכלים לנשי הכינס ולעבדיהם (שש). ואמר מר. ביבתות בפרק יש מותרות (פו), בבת כהן שניסת לישראל ונעשית אלמנה וגרושה חרע אין לה, שחחרת לתרותת אביה ואינה חחרת לחזה ושוק, ויליף לה מהאי קרא כי חהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל עוד (בתובות שם). במורם

63

תרומת חוצה לארץ. תרומה דאורייתא. תרומת הארץ. לא אכול. אלא בתרומה דרבנן כגון תרומת פירות וירק. תרומה דאורייתא. דגן תירוש ויצהר. ומאי מקדש הקדשים דמשמע הא לשאר מילי אכול. ה״ק לא במידי דאיקרי קדש. דכתיב זר לא יאכל קדש. קדשים דרבנן*.

מות ברידה את הידור ברידה את הידור ברידה את הידור ברידה את הידור מה הידור הידו

חכליה קרוי כן בספר עזראש. ובגמרת ירושלמים נמצא שעל שם שהיה משקה למלך היה צריך לשתות קודם שלא יחשדוהו שמא הטיל

סם המות במשקה המלך התירו לו יין של עובדי כוכבים לשתות לכך נקרא התרשתא: **עד עמוד הכהן לאורים וחומים**. כאדם שאומר לחבירו

עד שיבא משיח (6) דאורים ותומים לא היו בבית שני: ואמר להם כו'. מדכתיב מקדש הקדשים שמעינן דלא אסירי בתרומה אלא

מקדשי המקדש: אמר להם. מרומה איני יכול לאסור עליכם מפני חזקתכם שהוחזקתם בבבל לאכלה: קדשי הגבול. מרומה הנאכלת

רבי יוסי מאי רבותא לא היה לו לומר אלא מנין לחזקה כו' מדקאמר גדולה רבותא אשמועינן דאע"ג דאיכא לד איסור השתא טפי מעיקרא

סמכינן עלה: בסרומה דרבנן. תרומת חוץ לחרץ: סרומה דחורייםה. משבחו לחרץ: השחה נמי סרומה דרבנן היה. דחכול כדמעיקרת ומאי פינהו תרומת פירות וירק: בסרומה דאורייםא. דגן ותירוש ויצהר לא אכול: ליכא למיגור משום סרומה הארץ. דלא הואי גבייהו:

וכל זר לא יאכל קדש. כל אותו הענין מדבר בתרומה ולא בקדשים דכתיבש ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים וליכא לאוקמי אלא בתרומה

שמחוסר כפורים מותר[©] בה: ולא מידי דאיקרי קדשים. חזה ושוק של שלמים דאשכחן דאיקרי קדשים: במורם מן הקדשים. חזה ושוק: